

Yleisöluento luterilaisista tunnustuskirjoista, Loimaa

Aihe: Kirkon 7 tuntomerkkiä, yleisluentosarja osa 4.

Paikka: Loimaan kirjasto, Kauppalankatu 17, Loimaa

Ajankohta: 10.2.2023 klo 15:00 – 16:30

Johdanto

Mistä tiedämme, missä on oikea kirkko? Jokaiselle kristitylle, sanoisinpa jokaiselle ihmiselle on elämän ja kuoleman kysymys tunnistaa se, missä on oikea kristillinen kirkko.

7. Pyhä risti

5. Pyhä
saarnavirka

6. Jumalan
julkinen
kiittäminen

3. Herran
ehtoollinen

4. Avainten
valta

1. Jumalan
Sana

2. Pyhä kaste

Uskonpuhdistaja Martti Luther kirjoitti vuonna 1539 kirjan nimeltä **Kirkolliskokouksista ja kirkosta**. Oli tullut yhä keskeisemmäksi kutsu kokoon kirkolliskokous, sillä protestanttinen usko levisi voimakkaasti monella taholla, kuten Ruotsissa, Tanskassa, Englannissa, Ranskassa ja Itävallassakin. Viimein paavi suostui kutsumaan koolle kirkolliskokouksen, jonka tuli toteutua 23.5.1537. Tätä kirkolliskokousta ei kuitenkaan koskaan pidetty vallalla olevan sodan vuoksi Kaarle V:n ja Ranskan kuninkaan Frans I:sen välillä. Toisaalta paavi myös koetti kaikin voimin estää sen kokoontumista. Mielet olivat kiihtyneitä ja kysyttiin yleisesti: *"Mikä on kirkolliskokous, mikä valta ja merkitys sillä on, kuka on oikeutettu kutsumaan sen koolle ja ketä sinne on kutsuttava?"*

Martti Luther kirjoitti tästä päivän polttavasta kysymyksestä monia kirjoituksia, joista merkittävään on **Kirkolliskokouksista ja kirkosta**. Eräässä Melanctonille lähettämässään kirjeessä Luther sanoo tätä kirjaansa heikoksi ja monisanaiseksi. Mutta todellisuudessa se on hänen kaikkein selvimpiä ja sisältörikkaimpia teoksiansa, sillä se tarjoaa evankeeliselle kristikansalle todella evankeelisen pohjan, jolle ainoalle pyhä, yhteinen ja apostolinen seurakunta voi rakentaa. Pelastus lahjoitetaan Kristuksen seurakunnassa, siellä, missä on Kristuksen asettamat kirkon tuntomerkit.

Etymologisesti sana kirkko tulee kreikan kielen sanasta **kyriake**, joka tarkoittaa Herralle kuuluva. Luther sanoo: *"Jättäen syrjään monet kirjoitukset ja kirkko-sanat jaoitukset, tahdomme tällä kertaa pysyä yksinkertaisessa lasten uskossa, jossa sanotaan: 'Minä uskon yhden, pyhän, kristillisen kirkon, pyhän yhteyden. Uskontunnustus selittää siis meille selvästi, mikä kirkko on, nimittäin pyhien yhteys, se on, sellaisten ihmisten, jotka ovat kristittyjä ja pyhiä, joukko eli kokous; se on kristillinen, pyhä joukko eli kirkko. Mutta sana kirkko ei ole alkuaan saksalainen eikä se myöskään tuo ilmi samaa ajatusta tai tarkoitusta kuin minkä saamme kolmannessa uskonkappaleessa. Kristityt muodostavat erikoisen, valitun kansan, joka ei ole pelkkä ecclesia (= ulos kutsuttu, kokoontunut), kirkko eli kansa, vaan sancta (= pyhä) catholica (= yhteinen) christiana (= kristitty), se on, kristillinen pyhä kansa, joka uskoo Kristukseen ja jota kutsutaan siitä syystä kristilliseksi kansaksi, ja jolla on Pyhä Henki, joka sitä päivää päivältä pyhittää, ei ainoastaan syntien anteeksiannolla, jonka Kristus on hankkinut, vaan myöskin syntien poispanemisella, poishiomisella ja kuolettamisella, josta syystä heillä onkin pyhän kansan nimi.* (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, sivu 148)

Tiivistämme, mitä tarkoittaa olla pyhä kristillinen kansa eli kirkko. Kirkko on siellä, missä on seuraavat seitsemän tuntomerkkiä:

1. Jumalan Sana

- Kirkko on siellä, missä on Jumalan pyhä Sana, oikein saarnattuna ja opetettuna
- Oikea Jumalan Sanan saarnaaminen vaatii, että uskotaan Jumalan Sanan arvovaltaan ja erehtymättömyyteen: "Iankaikkisesti pysyy Sinun Sanasi, Herra, vahvana Taivaassa." (Psalmi 119:89)
- "Tämä on se pääasia ja suuri pääpyhäkkö, jonka johdosta kristillistä kansaa sanotaan pyhäksi."
- "Mitä sinä puhut, Erasmus? Eikö riitä se, että on alistanut järkensä Raamatun alaisuuteen? Alistatko se myös kirkon päätösten alaisuuteen! Saako kirkko päättää mitään, mikä ei ole jo päätetty Raamatussa?" (Sidottu Ratkaisuvalta, sivu 9)
- "On vaarallista, jopa jumalatonta väänellä Jumalan Sanaa ilman mitään välttämättömyyttä." (Sidottu ratkaisuvalta, sivu 169)

2. Pyhä kaste

- "Jumalan kansa eli pyhä kristikansa tunnetaan kasteen sakramentista, että nimittäin se oikein opetetaan, uskotaan ja nautitaan Kristuksen säädöksen mukaan." (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, sivu 155)
- "Menkää kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille, kastamalla heitä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä Minä olen käsenyt teidän pitää." (Matteus 28:19-20)
-

3. Ehtoollisen sakramentti Kristuksen asetuksen mukaan toimitettuna

- *"Voimme tuntea Jumalan kansa eli kristillisen pyhän kansa siitä, että se pitää, uskoo ja nauttii pyhän alttarin sakramentin Kristuksen asetuksen mukaisesti."* (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, sivu 156)
- *"Sinä yönä, jona meidän Herramme Jeesus Kristus kavallettiin, Hän otti leivän, siunasi mursi ja antoi opetuslapsilleen ja sanoi: tämä on Minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää se Minun muistokseni. Samoin Hän otti myös maljan, kiitti, antoi opetuslapsilleen ja sanoi: tämä maljan on uusi liitto Minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan syntienne anteeksiantamiseksi; niin usein kuin te siitä juotte, tehkää se Minun muistokseni."* (Luukas 22:19-20; 1. Korinttolaiskirje 11:23-26)

4. Avainten valta (riippi ja synninpäästö)

- Tunnetomme Jumalan kansan eli pyhät kristityt julkisesta avaintenvallasta
- Avainten valta on kahdenlainen:
 - i. Julkinen
 - ii. Erityinen
- Julkinen avaintenvalta tarkoittaa seuraavaa: *"Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtelee häntä kahdenkesken; jos hän sinua kuulee, niin olet voittanut veljesi. Mutta jos hän ei sinua kuule, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla. Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle, niin kuin olisi pakana tai publikaani."* (Matteus 18:15-16)
- Erityinen avaintenvalta tarkoittaa: *"Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa."* (Matteus 16:19)

5. Pyhä apostolinen saarnavirka

- Viides kirkon ulkonainen tunnusmerkki on siinä, että kirkko vihkii eli kutsuu toimintaansa kirkonpalvelijat, saarnamiehiä, pastoreita, jotka sekä julkisesti että yksityisesti toimittavat, tarjoavat ja antavat edellä mainittua neljää asiaa tai pyhää toimitusta (Jumalan Sanan saarna, kaste, Herran ehtoollinen, avaintenvalta)
- Pastorin virkaan on läpi kirkon historian kutsuttu siihen kelpaavia miehiä, ei naisia
- Jeesus itse vahvistaa tämän valitsemalla 12 apostolia, jotka kaikki olivat miehiä
- *"Joka pyrkii seurakunnan kaitsijan virkaan, niin hän haluaa jaloonsa toimeen. Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, taitava opettamaan."* (1. Timoteuskirje 3:1-2)

6. Rukoileva ja tunnustava seurakunta

- Kuudenneksi tunnetomme ulkonaisen pyhän, kristillisen seurakunnan rukouksesta, Jumalan julkisesta kiittämisestä, ylistämisestä ja tunnustamisesta.
- *"Jumalan seurakunta on totuuden pylväs ja perustus. Ja tunnetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskautunut Hengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen."* (1. Timoteuskirje 3:16)

7. Pyhä risti

- Seitsemänneksi tunnemme ulkonaisesti pyhän kristillisen kansan pyhän ristin pyhydestä, se on siitä, että se tullakseen päänsä Kristuksen kaltaiseksi, kestää kaikki onnettomuudet ja vainot, kaikki kiusaukset ja pahan (kuten Isä Meidän rukouksessa pyydämme), perkeleen, maailman ja oian. lihan puolelta, sisällisesti murheellisena, pelonalaisena, kauhistuneena, ulkonaisesti köyhänä, halveksittuna ja heikkona. Ja syyn tähän täytyy olla ainoastaan sen, että kristikansa pysyy lujasti Kristuksessa ja Jumalan Sanassa ja kärsii Kristuksen tähden.” (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, sivu 170)
- **”Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on Taivasten valtakunta. Autuaita olette te, kun ihmiset Minun tähteni teitä solvaavat ja vainovat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri Taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.”** (Matteus 5:10-12)

Se, missä näet nämä kirkon seitsemän tuntomerkkiä, siellä on kirkko, eli Jumalan pyhä kristillinen kansa. Se, missä on muuten kauniit rakennukset ja mahtavat menot, mutta missä ei ole näitä kirkon seitsemää tuntomerkkiä, siellä ei ole kirkko, vaan petollinen perkeleen eksytys.

Harri Lammi, pastori, V.D.M. (Jumalan Sanan palvelija)

Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa, Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa

Suomen Ev. Lut. Lähetysliikkeen kirkko

Lähteet:

Cross F. L & Livingstone E.A (2005)	The Oxford Dictionary of the Christian Church, 3 rd . edition.
D’Aubigne M J H (1886)	Kuudennentoista vuosisadan uskonpuhdistuksen historia. (Gummerus)
Dulmen van A. (2002)	Martti Luther, elämä, teot ja kirjoitukset. (IdeaNova Oy).
Kelly J.N.D. (1989)	Early Christian Doctrines, 5 th edition. (A & C Black, London).
Hägglund B. (1985)	Uskon malli. (SLEY-Kirjat).
Luther M. (1525)	Sidottu ratkaisuvälillä. SLEY. (1982)
Luther M. (1539)	Kirkolliskokouksista ja kirkosta. Näköispainos vuoden 1910 painoksesta. Panelian Painotuote.
Preus J. A. O. (1992)	Toinen Martti. Martin Chemnitzin elämä ja teologia. (Concordia).
Pyhä Raamattu (1933 / 1938)	Kristillinen Kirja- ja Musiikkikustannus (2006), Pietarsaari.
Sasse H. (1934)	Olen luterilainen. (SLEY-kirjat).
Sasse H. (1949).	Kenen te sanotte minun olevan. Mitä tunnustuksella tarkoitetaan kirkossa? Aamutähti, nro. 2.(Suomen Luther-säätiö).
Suomen ev. lut. kirkko.	Evangelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjat. (SLEY kirjat 1982)